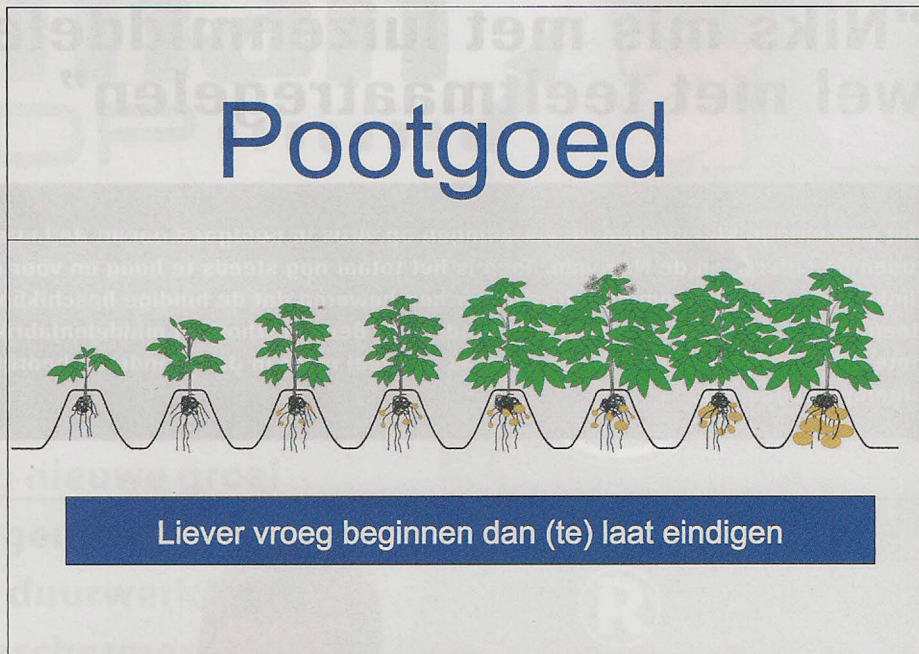

“Niks mis met luizenmiddelen, wel met teeltmaatregelen”

"Fabrikanten van gewasbeschermingsmiddelen krijgen de laatste jaren steeds meer het verwijt van pootgoedte- lers dat virusmiddelen in hun ogen onvoldoende werken. Het maakt daarbij niet zozeer uit om welk insecticide het gaat. Ze ervaren een toename aan klasse- verlaging of afkeuring door virusaantas- tingen en dat ligt volgens hen in eerste instantie aan de chemie. 'Insecticiden werken niet meer zo goed als vroeger en er is twijfel over de aanpak van nieuwe luizen en virussoorten', is het argument. De middelenfabrikant vinden deze ving- erwijzing onterecht. Insecticiden heb- ben over het algemeen nog steeds dezelf- de werking op luizen. Ze pakken alle soorten mee, mits op tijd met behandelen is gestart en volgens het etiket toegepast. Nee, het probleem van de toename aan virusaantastingen ligt naar ons idee op een heel ander vlak. Het heeft vooral te maken diverse veranderingen in en rondom de teelt gedurende de afgelopen 15 jaar", legt Westhoff uit, waarna hij een aantal factoren opsomt. De eerste is schaalvergroting. Het pootgoedareaal per bedrijf is flink toegenomen en daar- mee ook het aantal hectaren aan noodza- kelijk selectiewerk. Daardoor ontstaat een gebrek aan tijdig inzetbare arbeid waardoor de aandacht voor gewascon-

trole minder is. Daarmee blijven meer planten met virusaantasting buiten beeld en neemt het aandeel besmet uitgangma- teriaal navenant toe.

Liever teeltvervroeging dan langer groeiseizoen

Een andere behoorlijk ingrijpende veran- dering is de afschaffing van de eindda- tum voor loofdoding. Volgens Westhoff

groeit daardoor een groot areaal poot- goed langer door in een periode waarin ook de luizendruk veel hoger is. "Eind juli en begin augustus zijn de populaties soms zo groot dat geen enkel insecticide meer afdoende werkt, zo tonen onder- zoekresultaten aan. Als pootgoedte lers toch een langer groeiseizoen willen creë- ren dan zouden ze dat beter kunnen oplossen met teeltvervroeging." Dat kan

Streef naar een einddatum voordat de luizendruk op een hoogtepunt komt en waarbij spuiten nog nauwelijks helpt.

www.schoutenkampen.nl

“Niks mis met luizenmiddelen, wel met teeltmaatregelen”

volgens Westhoff onder meer met voor-kiemen. Voor afschaffing van de einddatum was deze teeltmaatregel meer gemeengoed dan nadien, is zijn ervaring. Logisch ook, want er was meer drang om voor half juli een maximale opbrengst te halen. “Kijk, die einddatum is destijds niet voor niets ingesteld. De toename van problemen met virus, maar ook met Erwinia, komen voor een deel voort uit doorgroei van het pootgoedgewas in een de meest risicovolle periode als het gaat om de genoemde belagers. Enkele andere ontwikkelingen die het virusprobleem hebben vergroot, betreffen de komst van meer rassen en daarmee ook meer virusgevoelige varianten. Daarnaast heeft een afname in het gebruik van virusolie plaatsgevonden. Ook de afschaffing van verplichte nacontrole voor stammen en pootgoed voor eigen gebruik speelt een rol en het nog steeds veel te ruime spuitinterval van 14 dagen dat sommige pootgoedtelers nog hanteren voor luizenbestrijding.”

Effectiviteit insecticiden gelijk gebleven

Om er zeker van te zijn dat de bestaande middelen goed werken, blijven de fabrikanten onderzoek zoen. De onderzoeken naar het effect van insecticiden tonen aan dat de effectiviteit er van in de

SUMICIDIN KAN OOK LUIZEN WEGJAGEN

BASF brengt al vele jaren het insecticide Sumicidin Super op de markt. Dit middel en enkele andere pyrethroïden, hebben naast een dodende werking de bijkomende eigenschap dat luizen het middel niet lekker vinden. Dat jaagt het overgrote deel al weg voordat ze het blad bereiken. Fabrikanten duiden dat aan als repellentwerking. Verder blijft de effectiviteit van Sumicidin Super gelijk als de temperatuur stijgt. “Andere pyrethroïden hebben daar veelal meer last van. De lage gevoeligheid geldt ook voor licht. Insecticiden kunnen onder invloed van licht snel afbreken, maar het middel van BASF is daarvoor niet gevoelig”, laat Westhoff weten. Een laatste plus die hij wil noemen is de

goede hechting van het middel aan het blad, waardoor het zich beter in de waslaag vestigt.

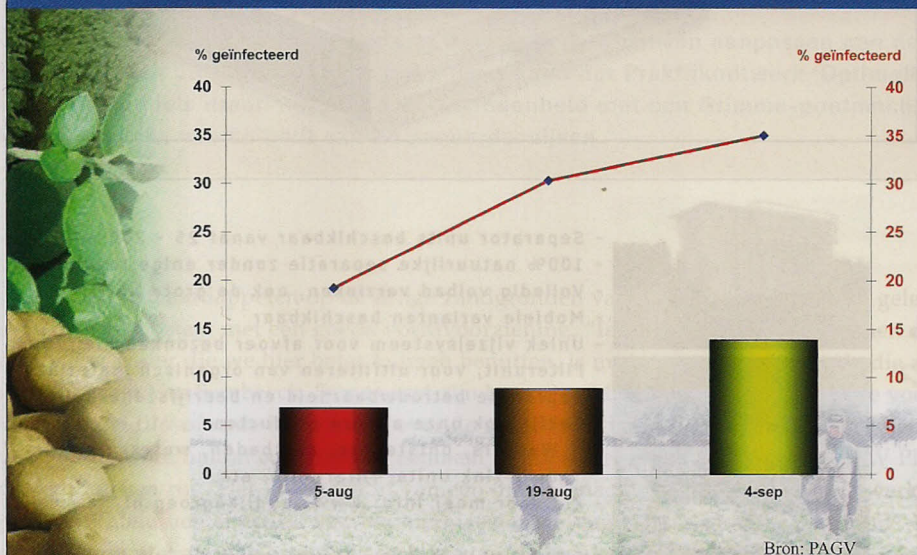
Sumicidin Super heeft naast een dodende werking de bijkomende eigenschap dat luizen het middel niet lekker vinden. Het jaagt het overgrote deel al weg voordat ze het blad bereiken.

afgelopen 10 jaar gelijk is gebleven. Met de juiste teeltmaatregelen en het gebruik van het huidige pakket luizenmiddelen zijn volgens ons virusaantastingen afdoende te voorkomen. Opgeteld kom je dan bij de volgende aandachtspunten. Begin met schoon uitgangsmateriaal. Laat ook uitgangsmateriaal voor eigen gebruik onderzoeken. Let er vervolgens op dat percelen en

perceelsranden vrij zijn van waardplanten. Luizen kunnen immers daar ook in prikken en voor je het weet heb je een haard aan virusbronnen in of vlakbij het pootgoedperceel. Volgende stap is teeltvervroeging. Wanneer je een zo hoog mogelijke opbrengst wil en tevens zo vroeg mogelijk loofdoden/oogsten, begin dan met voorgekiemde poters. Nu zien we dat grote pootgoedbedrijven in toenemende mate poters direct uit de koeling in de grond stoppen. Dat zorgt zomaar voor een paar weken groeiachterstand op een perceel waarin voorgekiemde poters zijn gegaan. Begin na 50 tot 75 procent opkomst al met een luizenbestrijding. De eerste luizen zijn al vroeg in het voorjaar present, mede door hele vroege cultuurgewassen als bloembollen. Gebruik ook olie, behandel het pootgoed elke week en volg de adviesdosering op. Wekelijks toepassen kan prima in combinatie met de Phytophthora-besputting. Begin ook op tijd met selecteren en zorg voor voldoende capaciteit. Wie vroeg is begonnen met de teelt kan ook tijdig beginnen met loofddoding. Streef naar een datum voordat de luizendruk op een hoogtepunt komt en waarbij spuiten nog nauwelijks helpt”, raadt Westhoff aan. ●

Invloed loofdooddatum

% geïnfecteerd met Yⁿ / 1986 PAGV
Staaft = met 7,5 l/ha olie + pyrethroïde / Rood = onbehandeld

Leo Hanse